

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(1)
บทคัดย่อภาษาไทย	(2)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
นิยามศัพท์ระดับปฏิบัติการ	8
สมมติฐานการวิจัย	9
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ	10
แนวคิดเกี่ยวกับข่าวลวง (Fake News)	14
แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	19
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media)	
แอปพลิเคชันไลน์ (LINE Application)	24
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ (Use and Gratification)	27
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม的开รับสื่อ	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ระเบียบวิธีวิจัย	31
กลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการสุ่มตัวอย่าง	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ส่วนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทางประชากรของผู้สูงอายุ	40
ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อแอปพลิเคชันไลน์ (Line) ของผู้สูงอายุ	43
ส่วนที่ 3 แสดงข้อมูลระดับการรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุ	48
ส่วนที่ 4 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความแตกต่างของ ลักษณะประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ กับ การรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุ	50
ส่วนที่ 5 แสดงข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการใช้สื่อกับการรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุ	74
ส่วนที่ 6 การวิเคราะห์ถดถอยเพื่อพยากรณ์การรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุ จากตัวแปรเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ความถี่ในการเปิดรับ ระยะเวลาในการเปิดรับ ช่องทางในการเปิดรับ ประสบการณ์ในการเปิดรับ ความพึงพอใจในการใช้สื่อแอปพลิเคชันไลน์	75
ส่วนที่ 7 การนำความรู้เท่าทันสื่อข่าวลวงไปเผยแพร่ให้กับผู้สูงอายุ ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นการนำร่องกลุ่มตัวอย่าง ให้ผู้สูงอายุใช้แอปพลิเคชันไลน์อย่างรู้เท่าทัน	78
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	80
อภิปรายผลการวิจัย	84
ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย	87

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	95
ภาคผนวก ข หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัย	96
ประวัติผู้วิจัย	97

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่และร้อยละของกลุ่มผู้สูงอายุจำแนกตามเพศ	40
ตารางที่ 4.2 แสดงความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุตามช่วงอายุ	41
ตารางที่ 4.3 แสดงความถี่และร้อยละของระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ	41
ตารางที่ 4.4 แสดงความถี่และร้อยละอาชีพของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ	42
ตารางที่ 4.5 แสดงรายได้ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ	43
ตารางที่ 4.6 แสดงความถี่และร้อยละของจำนวนวันในการเปิดรับแอปพลิเคชันไลน์	43
ตารางที่ 4.7 แสดงความถี่และร้อยละจำนวนชั่วโมงในการเปิดรับแอปพลิเคชันไลน์	44
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าความถี่และร้อยละของช่องทางในใช้แอปพลิเคชันไลน์	44
ตารางที่ 4.9 แสดงความถี่และร้อยละของจำนวนปีที่ใช้แอปพลิเคชันไลน์	45
ตารางที่ 4.10 แสดงความถี่และร้อยละของความพึงพอใจในการใช้แอปพลิเคชันไลน์ ของผู้สูงอายุ	45
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ การรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุ	48
ตารางที่ 4.12 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความแตกต่างของพฤติกรรม การเปิดรับแอปพลิเคชันไลน์ของผู้สูงอายุระหว่างเพศหญิงและชาย	50
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเปิดรับแอปพลิเคชันไลน์ของผู้สูงอายุ ระหว่างระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน	51
ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ พฤติกรรมการเปิดรับแอปพลิเคชันไลน์ของผู้สูงอายุ ระหว่างระดับ การศึกษา	51
ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ย พฤติกรรมการเปิดรับแอปพลิเคชันไลน์ของผู้สูงอายุระหว่างระดับ การศึกษาที่แตกต่างกัน	52
ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันไลน์ ของผู้สูงอายุระหว่างอาชีพที่แตกต่างกัน	53
ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันไลน์ของผู้สูงอายุระหว่างอาชีพ	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันไลน์ของผู้สูงอายุนระหว่างอาชีพที่แตกต่างกัน	55
ตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันไลน์ ของผู้สูงอายุนระหว่างรายได้ที่แตกต่างกัน	57
ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันไลน์ของผู้สูงอายุนระหว่างรายได้	57
ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรม การใช้แอปพลิเคชันไลน์ของผู้สูงอายุนระหว่างรายได้ที่แตกต่างกัน	58
ตารางที่ 4.22 แสดงข้อมูลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความแตกต่างของทักษะ การรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุนระหว่างเพศหญิงและชาย	59
ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ยของการรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุนระหว่างระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน	59
ตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง การรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุนระหว่างระดับการศึกษา	60
ตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ย การรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุนระหว่างระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน	60
ตารางที่ 4.26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุนระหว่าง อาชีพที่แตกต่างกัน	62
ตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง การรู้เท่าทันสื่อของผู้สูงอายุนระหว่างอาชีพ	63
ตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ย ของการรู้เท่าทันข่าวลวง ของผู้สูงอายุนระหว่างอาชีพที่แตกต่างกัน	64
ตารางที่ 4.29 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุนระหว่าง รายได้ที่แตกต่างกัน	66
ตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ของการรู้เท่าทันสื่อของผู้สูงอายุนระหว่างรายได้	66
ตารางที่ 4.31 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ย การรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุนระหว่างรายได้ที่แตกต่างกัน	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการรู้เท่าทันสื่อของผู้สูงอายุระหว่างรายได้	68
ตารางที่ 4.33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการรู้เท่าทันสื่อของผู้สูงอายุความถี่ในการเปิดรับ	68
ตารางที่ 4.34 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุระหว่างความถี่ในการเปิดรับแอปพลิเคชันไลน์	69
ตารางที่ 4.35 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุระหว่างระยะเวลาในการเปิดรับสื่อ (จำนวนชั่วโมง) ที่แตกต่างกัน	70
ตารางที่ 4.36 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการรู้เท่าทันสื่อของผู้สูงอายุกับระยะเวลาในการเปิดรับสื่อ (จำนวนชั่วโมง)	71
ตารางที่ 4.37 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุระหว่างระยะเวลาในการเปิดรับสื่อ (จำนวนชั่วโมง)	71
ตารางที่ 4.38 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุระหว่างจำนวนปีที่ใช้ออปพลิเคชันไลน์ที่แตกต่างกัน	72
ตารางที่ 4.39 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการรู้เท่าทันสื่อของผู้สูงอายุความถี่ในการเปิดรับ	72
ตารางที่ 4.40 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยการรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุระหว่างความถี่ในการเปิดรับแอปพลิเคชันไลน์	73
ตารางที่ 4.41 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรศาสตร์พฤติกรรมการใช้สื่อกับการรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุ	74
ตารางที่ 4.42 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเพื่อพยากรณ์การรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุจากตัวแปรเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ความถี่ในการเปิดรับสื่อ ระยะเวลาในการเปิดรับสื่อ ประสบการณ์ในการเปิดรับสื่อ ความพึงพอใจในการใช้ออปพลิเคชันไลน์	75
ตารางที่ 4.43 อำนาจในการพยากรณ์ตามลำดับที่ของตัวแปรพยากรณ์ที่ศึกษาจำนวน 9 ตัวแปร ที่ใช้ในการพยากรณ์การรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุ	76
ตารางที่ 4.44 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ ค่าคงที่ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์การรู้เท่าทันข่าวลวงของผู้สูงอายุ	77